

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ
ของสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาใหม่
อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

โดย งานตรวจสอบภายใน
มีนาคม ๒๕๖๙

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆที่
ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหา
การทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาใหม่ และเป็น
เจตจำนงของสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาใหม่ ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถ
ตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

งานตรวจสอบภายใน ในฐานะผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบการดำเนินงานภายในของสำนักงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาใหม่ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงาน
ภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล
ศาลาใหม่ เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ โดยคัดเลือกกระบวนการ ตาม
กรอบการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตใน ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของ
ทางราชการ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่าย
งบประมาณ รวมทั้งกำหนดมาตรการ กิจกรรม แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจ
ก่อให้เกิดการทุจริตในสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาใหม่ และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มี
ประสิทธิภาพต่อไป

.....

งานตรวจสอบภายใน

มีนาคม ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๒. นิยามหรือความหมายที่เกี่ยวข้อง	๑
๓. นิยามประเภทของความเสี่ยงการทุจริต	๒
๔. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร	๒
๕. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๔
๖. แนวทางการดำเนินการ	๕
๗. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน	๕
๗.๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต	๕
๗.๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	๗
๗.๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๘
๗.๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	๑๑
๗.๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๑๓

.....

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ

ขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลาใหม่ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน วัตถุประสงค์หลักของการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการ ป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่ บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมา ใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณี ที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการ ป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

๒. นิยามหรือความหมายที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในการกระทำการทุจริต (Corruption Risk)จากการพิจารณาอนุมัติอนุญาตและการให้บริการประชาชน การให้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ การใช้ย่ำงบประมาณในการดำเนินโครงการต่าง ๆ และการบริหารงบประมาณ ทั้งนี้ให้รวมถึงความเสี่ยง การทุจริตจากการยักยอกเงินหรือทรัพย์สิน การเงิน การบัญชีที่เป็นเท็จ (Fraud Risk) ซึ่งมักเกิดจากการกระทำของบุคคลเพียงลำพัง เนื่องจากระบบการควบคุมภายในอ่อนแอ

๒.๒ สินบน (Bribery) หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควรไม่ว่าจะมีมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อมและไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น ดังนั้น การให้หรือรับของขวัญ รวมถึงผลประโยชน์อื่นใด เช่น การจัดเลี้ยง การอุปการะ ค่าเดินทาง และที่พัก อาจถูกพิจารณาว่าเป็นสินบนได้

๒.๓ รูปแบบของสินบน หมายถึง ผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น

๒.๓.๑ สินบน (Bribery) : ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้สัญญาว่าจะให้มอบให้ การยอมรับ การให้หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจงใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

๒.๓.๒ ค่าอำนวยความสะดวก : ค่าใช้จ่ายจำนวนเล็กน้อยที่จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐอย่างไม่เป็นทางการ เป็นการให้เพียงเพื่อให้มั่นใจว่าเจ้าหน้าที่รัฐจะดำเนินการตามขั้นตอน กระบวนการ หรือเป็นการกระตุ้นให้ดำเนินการอย่างรวดเร็วขึ้น โดยกระบวนการนั้นไม่ต้องใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นการกระทำอันชอบด้วยหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐผู้นั้น

๒.๓.๓ ค่ารับรองและของขวัญ : ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมของผู้รับบริการรัฐ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีหรือเป็นการแสดงออกซึ่งสินน้ำใจ วัฒนธรรมทางสังคม ซึ่งอาจรวมถึง ค่าที่พัก ค่าโดยสาร การศึกษาดูงาน ค่าอาหาร และเครื่องดื่ม บัตรกำนัล ฯลฯ

๒.๓.๔ สินน้ำใจ : ความเอื้อเฟื้อเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการมีน้ำใจ ความมีมิตรไมตรีการดูแลกันและกัน เป็นต้น โดยอาจหวังการเอาประโยชน์จากการใช้อำนาจรัฐของผู้รับในอนาคต

๒.๓.๕ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ : ค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าสิ่งของใด ๆ ที่มีค่าทางการเงิน รวมถึงสิ่งใช้แทน เงินสด และสิ่งที่สามารถแลกเปลี่ยนเป็นสินค้าหรือบริการได้

๓. นิยามประเภทของความเสี่ยงการทุจริต

๓.๑ ด้านการอนุมัติอนุญาต การให้บริการด้านการอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือตามระเบียบ/ข้อบังคับของหน่วยงาน

๓.๒ ด้านการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือจากการปฏิบัติหน้าที่ โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ

๓.๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นงบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ

๔. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment)

ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓(Committee ofSponsoring Organizations ๒๐๑๓)

ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อ ปี ค.ศ. ๑๙๙๒ และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปีค.ศ. ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับ ติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Framework: Framework and Appendices การปรับปรุงครั้งล่าสุดซึ่งในปี ค.ศ. ๒๐๑๓ ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ค.ศ. ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุม ภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวม ของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้า ระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ องค์กรียึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติดูแลแล้วทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เผื่อระวังสอดส่องติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทว่าอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่อง

ตั้งแต่

แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแสแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่ พฤติกรรม ที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก(KnownFactor) ทั้งที่รู้ว่า ทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างในการทุจริตเข้ามา ได้อีก

Forecasting :การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปราม ล่วงหน้าใน เรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากกรพยากรณ์ ประมาณการ ล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๕. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

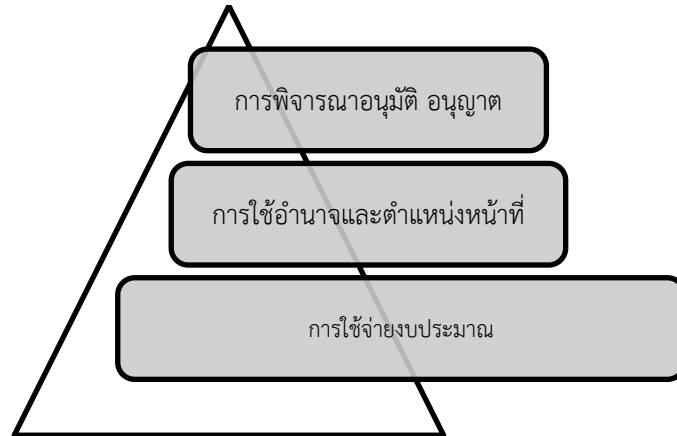
องค์ประกอบหรือปัจจัย ที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือ แรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายใน ขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการ ทุจริต (Fraud Triangle)

๖. แนวทางการดำเนินการ

กำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต อย่างน้อย ๑ ด้าน จาก ๓ ด้าน ดังต่อไปนี้

- ๑ ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
- ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

๗. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

- ๗.๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- ๗.๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๗.๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๗.๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๗.๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

๗.๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาใหม่ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ซึ่งวิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นไปตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) และได้ทำการคัดเลือกกระบวนการงาน ดังนี้

กระบวนการ/ โครงการที่ ๑

๑. ชื่อกระบวนการ/โครงการ...การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร...
๒. ชื่อหน่วยงาน...องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาใหม่...
๓. ประเภทความเสี่ยงด้านที่ ๑...ด้านการอนุมัติ อนุญาต...

ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านที่ ๑ ด้านการอนุมัติ อนุญาต

ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	เคยเกิดขึ้นแล้ว (Know Factor)	ยังไม่เคยเกิดขึ้น (Unknown Factor)
การตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารประกอบการขออนุญาตก่อสร้างอาคารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน		√

กระบวนการ/ โครงการที่ ๒

๑. ชื่อกระบวนการ/โครงการ...การให้ทรัพย์สินของทางราชการ...
๒. ชื่อหน่วยงาน...องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาใหม่...
๓. ประเภทความเสี่ยงด้านที่ ๒...ด้านการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่...

ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	เคยเกิดขึ้นแล้ว (Know Factor)	ยังไม่เคยเกิดขึ้น (Unknown Factor)
การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือพวกพ้อง		√

กระบวนการ/ โครงการที่ ๓

๑. ชื่อกระบวนการ/โครงการ...การจัดซื้อจัดจ้าง...งบดำเนินการ...ค่าใช้จ่าย...และค่าวัสดุทุกประเภท.
๒. ชื่อหน่วยงาน...องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาใหม่....
๓. ประเภทความเสี่ยงด้านที่...๓.ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ.....

ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	เคยเกิดขึ้นแล้ว (Know Factor)	ยังไม่เคยเกิดขึ้น (Unknown Factor)
การกำหนดเงื่อนไขที่จะจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือ รายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุบางขั้นตอนมีช่องว่างอาจทำให้เกิดความทุจริต		√

๗.๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาใหม่ ได้กำหนดประเด็นความเสี่ยงทุจริต ดังนี้

ด้านที่ ๑ ด้านการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ

กระบวนการ การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร

๑. ขั้นตอน การตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารประกอบการขออนุญาตก่อสร้างอาคารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๒. ประเด็นความเสี่ยง การตรวจเอกสารประกอบการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในใบคำขออนุญาตก่อสร้างอาคาร แต่มีการรับเรื่องไว้ และไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจนทำให้ล่าช้าและอาจก่อให้เกิดการเรียกสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุญาต

ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

กระบวนการ การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ

๑. ขั้นตอน กระบวนการขอยืม การอนุญาต การกำกับดูแล มิได้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒. ประเด็นความเสี่ยง เนื่องจากแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ และการติดตามการใช้ทรัพย์สินไม่มีความชัดเจน จึงมีการนำทรัพย์สินของทางราชการ ไปใช้ประโยชน์ โดยไม่ได้มีการขอยืม ขออนุญาตอย่างถูกต้อง โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ที่ทำงานอยู่ นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือพวกพ้องของตนเอง

ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

กระบวนการ การจัดซื้อจัดจ้าง งบดำเนินการ ค่าใช้สอย และค่าวัสดุทุกประเภท

๑. ขั้นตอน การกำหนดเงื่อนไขที่จะจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือ รายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุบางขั้นตอนมีช่องว่างอาจทำให้เกิดความทุจริต

๒. ประเด็นความเสี่ยง การกำหนดเงื่อนไขที่จะจัดซื้อจัดจ้างในการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ไม่ชัดเจน เช่น ราคาคุณสมบัติ ประโยชน์ใช้สอย แหล่งผลิต/ แหล่งขายว่ามี ความสมเหตุสมผลต่อการใช้งาน หรือไม่ โดยเข้าข่ายการล็อกสเปค

๗.๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงที่การทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาใหม่ ได้กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้ หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส และด้าน ผลกระทบ ดังนี้

๑. โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปแบบความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

๒. ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดย สามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช้การเงิน

ตารางที่ ๑ เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ ๑๐)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ ๕)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ ๓)
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

ตารางที่ ๒ เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ทางด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป
๔	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๑	ความเสียหาย ๕๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า

ตารางที่ ๓ เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ที่ถูกกลโกงข้อมูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม/วินัย
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

ตารางที่ ๔ เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕					
๔					
๓					
๒					
๑					

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงทุจริต

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (๑-๔ คะแนน)

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕-๙ คะแนน)

สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐-๑๔ คะแนน)

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕-๒๕ คะแนน)

๗.๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความ เสี่ยง
๑	การตรวจสอบความครบถ้วน ของเอกสารประกอบการขออนุญาตก่อสร้างอาคารไม่เป็น มาตรฐานเดียวกัน	การตรวจเอกสารประกอบการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ไม่ ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในใบคำขออนุญาตก่อสร้างอาคาร แต่มี การรับเรื่องไว้ และไม่มีกรอบระยะเวลากำหนดที่ชัดเจนทำให้ ล่าช้าและอาจก่อให้เกิดการเรียกสินบนเพื่อความรวดเร็วใน การพิจารณาอนุญาต	๓	๒	๖	ปานกลาง

ชื่อกระบวนการ การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความ เสี่ยง
๑	กระบวนการขอยืม การ อนุญาต การกำกับดูแล มิได้ เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง	แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ และ การติดตามการใช้ทรัพย์สินไม่มีความชัดเจน จึงมีการนำ ทรัพย์สินของทางราชการ ไปใช้ประโยชน์ โดยไม่ได้มีการขอยืม ขออนุญาตอย่างถูกต้อง โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ที่ทำงานอยู่ นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือ พวกพ้องของตนเอง	๓	๒	๖	ปานกลาง

ชื่อกระบวนการ การจัดซื้อจัดจ้าง งบดำเนินการ ค่าใช้สอย และค่าวัสดุทุกประเภท

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความ เสี่ยง
๑	การกำหนดเงื่อนไขที่จะจัดทำ ร่างขอบเขตของงานหรือ รายละเอียด คุณลักษณะ เฉพาะของพัสดุบางขั้นตอนมี ช่องว่างอาจทำให้เกิดความ ทุจริต	การกำหนดเงื่อนไขที่จะจัดซื้อจัดจ้างในการจัดทำร่างขอบเขต ของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ไม่ ชัดเจน เช่น ราคาคุณสมบัติ ประโยชน์ใช้สอย แหล่งผลิต/ แหล่งขายว่ามีความสมเหตุสมผลต่อการใช้งาน หรือไม่ โดย เข้าข่ายการล่อลวงสเปค	๓	๒	๖	ปานกลาง

๗.๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการ การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร (การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ)

ลำดับ ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการควบคุม หรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	การตรวจสอบ ความครบถ้วนของ เอกสาร ประกอบการขอ อนุญาตก่อสร้าง อาคารไม่เป็น มาตรฐานเดียวกัน	แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ การใช้ทรัพย์สินของทาง ราชการ และการติดตาม การใช้ทรัพย์สินไม่มีความ ชัดเจน จึงมีการนำ ทรัพย์สินของทางราชการ ไปใช้ประโยชน์ โดยไม่ได้มี การขอยืม ขออนุญาต อย่างถูกต้อง โดยอาศัย อำนาจหน้าที่ที่ทำงานอยู่ นำทรัพย์สินของทาง ราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ ส่วนตัว หรือพวกพ้องของ ตนเอง	ปานกลาง	๑.ดำเนินการเป็นไปตาม พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๑ ทวิ ๒.ดำเนินการเป็นไปตาม กฎกระทรวง กำหนดแบบ คำขออนุญาต ใบอนุญาต ใบรับรองคำสั่ง และแบบ หนังสือตามกฎหมายว่าด้วย การควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๒ (๑) แบบ ข. ๑ ๓. จัดทำคู่มือการขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร ๔. ผู้บังคับบัญชา ต้องควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ	๑. บุคลากรกองช่างปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติควบคุม อาคารพ.ศ.๒๕๒๒ แก้ไข เพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๒๑ และ มาตรา ๒๑ ทวิอีกทั้ง กฎกระทรวง กำหนดแบบ คำขออนุญาต ใบอนุญาต ใบรับรองคำสั่ง และแบบ หนังสือตามกฎหมายว่าด้วย การควบคุมอาคารพ.ศ. ๒๕๖๔ข้อ ๒ (๑) แบบ ข. ๑ อย่างเคร่งครัด ๒. มีการดำเนินการจัดทำคู่มือ การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร เพื่อให้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙	กองช่าง

ชื่อกระบวนการ/โครงการ การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ (การใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่)

ลำดับ ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุม หรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	กระบวนการขอยืม การอนุญาต การ กำกับดูแล มิได้ เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง	แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ การใช้ทรัพย์สินของทาง ราชการ และการติดตาม การใช้ทรัพย์สินไม่มีความ ชัดเจน จึงมีการนำ ทรัพย์สินของทางราชการ ไปใช้ประโยชน์ โดยไม่ได้มี การขอยืม ขออนุญาต อย่างถูกต้อง โดยอาศัย อำนาจหน้าที่ที่ทำงานอยู่ นำทรัพย์สินของทาง ราชการไปใช้เพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว หรือ พวกพ้องของตนเอง	ปานกลาง	๑.การจัดทำคู่มือหรือหลักเกณฑ์ ที่ครอบคลุมทรัพยากรทุก ประเภท ตั้งแต่วัสดุสำนักงานไป จนถึงอสังหาริมทรัพย์ เพื่อลดการ ใช้ดุลยพินิจส่วนบุคคลและสร้าง ความเสมอภาคในการใช้งาน ๒. ตรวจสอบผลลัพธ์ของ พฤติกรรมการใช้งานจริงให้ สอดคล้องกับระเบียบหรือแนว ปฏิบัติในการใช้ทรัพย์สินของทาง ราชการอย่างเคร่งครัด	๑.มีการทบทวน/วางแผนทาง ปฏิบัติ/กฎระเบียบ หรือคู่มือ เกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของ ทางราชการ (เช่น การใช้ รถยนต์ ครุภัณฑ์ วัสดุ สำนักงาน อาคาร สถานที่ ให้ ชัดเจน ๒.ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบล ศาลาใหม่ ได้รับทราบ ๓.มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบในการควบคุมการ ใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ๔.ผู้บริหาร/หัวหน้าหน่วยงาน ต้องมีการตรวจสอบ กำกับ ดูแลการใช้งานทรัพย์สินของ ทางราชการอย่างรัดกุม	๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙	สำนักปลัด

ชื่อกระบวนการ/โครงการ การจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณ ค่าใช้สอย และค่าวัสดุทุกประเภท (ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ)

ลำดับ ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุม หรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	การกำหนดเงื่อนไข ที่จะจัดทำร่าง ขอบเขตของงาน หรือ รายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะ ของพัสดุบาง ขั้นตอนมีช่องว่าง อาจทำให้เกิดความ ทุจริต	การกำหนดเงื่อนไขที่จะ จัดซื้อจัดจ้างในการจัดทำ ร่างขอบเขตของงานหรือ ราย ละเอียดคุณลักษณะ เฉพาะของพัสดุ ไม่ชัดเจน เช่น ราคาคุณสมบัติ ประโยชน์ใช้สอย แหล่ง ผลิต/ แหล่งขายที่มีความ สมเหตุสมผลต่อการใช้งาน หรือไม่ โดยเข้าข่าย การล็อกสเปค	ปานกลาง	๑. ดำเนินการจัดทำร่างขอบเขต ของงานหรือรายละเอียดคุณ ลักษณะเฉพาะของพัสดุเป็นไป ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารพัสดุภาครัฐ ข้อ ๒๑ ๒. อบรมให้ความรู้แก่บุคลากร ทุกคน เรื่องความเสี่ยงต่อการ ทุจริต การป้องกันผลประโยชน์ ทับซ้อนในการจัดซื้อจัดจ้าง และการใช้จ่ายงบประมาณ ๓. ผู้บังคับบัญชา ต้องควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ	๑. พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ปฏิบัติตาม ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุ ภาครัฐพ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๑ อย่างเคร่งครัด ๒. มีการดำเนินการอบรม เพิ่มพูนทักษะการปฏิบัติงาน ให้แก่คณะผู้บริหาร สมาชิก สภาพนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ขององค์การ บริหารส่วนตำบลศาลาใหม่	๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙	กองคลัง